

en nutrició, entre d'altres. Amb iniciatives com aquesta es demostra que la solidaritat és una part molt important de la nostra societat, i cal agrair a les entitats organitzadores els seus esforços desinteressats.

Les troballes a Ullastret | Els arqueòlegs continuen treballant en les excavacions del jaciment ibèric de l'illa d'en Reixac, a Ullastret, on fa uns mesos van fer una de les troballes més rellevants dels últims anys a la zona, una entrada monumental. El jaciment ibèric d'Ullastret, format pel puig de Sant Andreu i l'illa d'en Reixac (part alta i part baixa de la ciutat ibèrica, segons les últimes denominacions assignades per la Generalitat) està excavat en aproximadament un 20 % de la seva extensió, per la qual cosa encara queda molt camí per fer per acabar de posar al descobert un espai urbà que es calcula que va acollir uns sis mil habitants. La porta monumental trobada recentment està formada per dos braços paral·lels d'una amplada de 2,25 metres, construïts amb grans blocs de pedra. Els murs defineixen un corredor central de quatre metres d'amplada, inici d'un dels carrers principals de la part baixa de la ciutat. L'entrada de la porta estava completament tapiada, fet que els arqueòlegs atribueixen a la voluntat de tancar la ciutat un cop va ser abandonada, entre finals del segle III aC i principis del II aC. Ara per ara, la ciutat ibèrica d'Ullastret és la més gran d'aquest període històric a Catalunya, i no em cansaré de dir que es necessiten més inversió i més recursos per avançar amb més rapidesa en els treballs de descoberta.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Memorial al Còrrec d'Urtx | En un encreuament de camins d'Urtx, una creu recorda els vint-i-un civils puigcerdanencs que van ser executats el 9 de setembre de 1936 després que el Comitè Revolucionari de Puigcerdà en donés l'ordre.

Vuitanta-set anys després, les periodistes Teresa Turiera-Puigbò i Neus Aldguer han publicat el pòdcast *Els fets*

>> Acte de memòria dels fets del Còrrec del Gavatx, el setembre del 2023. Ramon Chía, alcalde de Fontanals de Cerdanya; Jordi Font Agulló, director del Memorial Democràtic; Teresa Turiera-Puigbò, autora del pòdcast, i Margarita Torner, acordionista, davant el memorial.

del Còrrec del Gavatx, en què parents, testimonis i historiadors expliquen aquest episodi de la Guerra Civil a la Cerdanya. La iniciativa té el suport de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya, on es presentà el document sonor que podeu trobar a Internet.

Aquest pòdcast s'acompanya d'un acte institucional que va tenir lloc el dia 9 de setembre, en el qual es va descobrir una placa informativa elaborada pel Memorial Democràtic que recorda les víctimes i explica el context dels fets. L'espai ha estat arranjat i durant l'acte, fills, nets i besnets van poder disposar una rosa en memòria dels seus familiars.

La voluntat d'ambdues iniciatives és el record de les víctimes i l'explicació dels fets de la manera més objectiva possible.

Calces supervendes | Fa un any que la primera novel·la de l'autora cerdana Regina Rodríguez Sirvent va arribar a les llistes de vendes amb un ascens meteòric que l'ha mantingut durant setmanes entre les primeres posicions. Aquest estiu ha estat un indispensable de lectura lleugera, còmica i de ritme trepidant.

L'autora s'ha treballat una campanya als mitjans, però també ha conquerit el boca-orella, que ha convençut un

públic que s'ha rendit a la vida de Rita Racons, la protagonista del llibre, que comparteix inicials i història amb l'escriptora. I és que *Les calces al sol* és el relat d'una jove cerdana sense complexos que viatja als Estats Units a fer d'au-pair plena de prejudicis i tòpics que anirà desmuntant a cada capítol. Explicar la vida d'un mateix a través d'un alter ego amb gràcia, sal i ritme és remarcable i, de fet, on acaba la realitat i comença la ficció només ho sap l'autora, però, què importa?

El llibre es tradueix actualment al castellà i el portuguès, i se'n produeix l'audiollibre. Un èxit que només augmenta la pressió per editar una segona novel·la.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Nous projectes per a joves muntanyencs | El Grup Excursionista Cultural i Alpinista de Sant Esteve d'en Bas, conegut com el GECA, és una entitat modèlica i molt viva a la comarca que té diverses seccions de persones que practiquen l'excursionisme, des de petits fins a gent gran, però hi havia una franja d'edat que els coixejava una mica.

Precisament ara han volgut impulsar una secció nova, anomenada Aventura't, per atraure el públic jove i incrementar la implicació dels amants de pics de muntanya de cotes de tres mil, escalada o barranquisme, entre d'altres. Són unes activitats que ja portaven a terme, però les volen consolidar. Una gran iniciativa.

Una escola de campaners pionera en l'àmbit català | Ja fa anys que en alguns pobles del país s'ensenya a fer de campaner, però mai no se n'ha proposat un curs amb una part teòrica i una de pràctica. Actualment es crea l'Escola de Campaners Llorenç Llongarriu, en homenatge al darrer campaner de Joanes.

Després d'unes reformes al campanar de la població, es vol posar en marxa l'escola, que formarà una nova generació de campaners i campaneres per mantenir vius els tocs manuals, un reconegut patrimoni immaterial. L'ànima és el campanòleg i professor Xavier Pallàs, i les classes es faran un dissabte

cròniques

de cada mes al matí durant tot l'any, i cada dia tractaran temes diferents, des dels diferents tocs segons la zona geogràfica, fins a la conservació de les campanes o els calendaris litúrgics, entre d'altres. Molts dels campanars estan automatitzats i l'objectiu és compaginar els tocs automàtics amb els manuals, que s'estan perdent.

Cal ajuda per comprar el castell de Santa Pau | L'equip de govern de Santa Pau vol municipalitzar el castell a través d'una compra associativa en què intervingui com més gent millor, ja que no es pot endeutar tot sol amb una compra tan important. Aquest castell emblemàtic i situat al cor de la població no ha sigut mai de propietat municipal. L'edifici ara està molt deteriorat, motiu pel qual el preu de venda ha baixat considerablement, i un dels temors de l'equip de govern és que el pugui comprar un fons especulatiu i el torni a privatitzar. Si el desig municipal s'aconsegueix, la idea seria convertir-ne una part en un museu sobre els deportats als camps nazis.

>> Vista de Santa Pau, amb el castell, majestuós, sobresortint al cor de la població. (Foto: QUIM ROCA)

Calaix de sastre | Manllevant el títol del dietari del Baró de Maldà, i en vista de l'espai disponible, faré un breu repàs de temes comarcals. L'Ajuntament de la Vall de Bianya ja té en propietat el terreny on s'hauria de construir l'escola que no té el municipi. El Departament d'Educació va dir que calien alumnes, i ja els tenen; que no fessin mal a una altra escola, que no és el cas; i que hi hagués una infraestructura i uns terrenys, que també hi són. Més d'un centenar d'infants que ara saturen escoles d'Olot es beneficiarien d'aquest centre nou.

El poble de Sant Ferriol ja té un centre cívic nou que pretenen que sigui un espai dissenyat a la carta, i que els veïns

hi siguin els protagonistes i en proposin les activitats. Aquest és un dels projectes de més envergadura que s'han dut a terme al municipi garrotxí en els darrers anys, amb un ampli local polivalent. Volen un punt de trobada per unir la quasi desena de nuclis que té Sant Ferriol, alguns allunyats entre si; des del Torn, situat a tocar de Mieres, fins a Fares, entre Besalú i Cornellà. Un altre ajuntament, el de Sant Jaume de Llierca, preveu obrir un altre centre cívic i que entri en funcionament a principis del 2024. S'obrirà un procés participatiu perquè la gent del poble pugui decidir la gestió de l'espai. Volen un equipament molt transversal per a tota la gent del municipi. Són molt bones notícies.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Cultura al carrer | Tot i l'omnipresència de les tecnologies digitals, els formats clàssics continuen transmetent cultura amb molt de vigor. Els teatres s'omplen. La 23a edició del FITAG ha convidat actors i grups de primera fila, tant nostrats com estrangers. Després de divuit anys sota la direcció de Martí Peraferrer, el festival es vol obrir

>> El FITAG ha sortit més que mai al carrer.

més al carrer i introduir llenguatges escènics nous. Els periodistes gironins atorguen la Mosca del Col·legi a la veterana revista cassanenca *Llumiguia*, dirigida des de 1994 per Joan Carles Codolà. I els dissabtes i diumenges, la fira de brocanters aplega molts incondicionals (alguns amb ben pocs anys) del col·leccionisme, del llibre de segona mà i del còmic. Aquest gènere també va ser protagonista, l'octubre passat, gràcies a la setena edició de la Girocòmic al Palau de Fires, visitada per autors reconeguts i amb una oferta ben diversa d'activitats entorn del *manga*, la cal·ligrafia japonesa i la llengua coreana. Els bons formats no moren mai, i fins i tot es renoven.

Cultura institucional | En el pla institucional també hi ha eferescència cultural. La professora Sílvia Osuna, de l'Institut de Química Computacional i Catàlisi de la UdG, ha rebut del Ministeri de Ciència i Innovació el Premi Nacional d'Investigació per a Joves María Teresa Toral, per l'impacte internacional de la seva carrera científica i per haver participat en projectes de molt alt nivell. En aquestes mateixes dates s'ha signat la reversió del Parc Científic i Tecnològic a la UdG d'aquells actius —tant dels edificis com de l'activitat— no adjudicats en subhasta a altres entitats. Altres actius han estat cedits a la Fundació Parc Recerca i Innovació UdG. Caldrà veure ara si tot això hi anima l'activitat.

D'altra banda, un equip de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona (IDIBGI) ha publicat a la revista *Nature* un estudi sobre una proteïna intrínsecament relacionada amb l'obesitat, i que pot ser clau per buscar tractaments per a les cèl·lules adiposes.

I en un àmbit més internacional, cal esmentar la participació de Girona en la 24a edició de les Jornades Europees de la Cultura Jueva, que es va inaugurar amb un acte a la Grande Synagogue de l'Europe, a Brussel·les. Aquestes jornades van començar a celebrar-se el 1999 per iniciativa del Patronat del Call de Girona.

Canvi de rumb consistorial | Passats força més de cent dies d'ençà de la formació del nou consistori gironí, s'ha notat un canvi de rumb en la gestió dels problemes ciutadans. Hi ha hagut propietaris de places d'apar-